

PENSUMLISTE

Vår 2018

Institutt for lærerutdanning

Videreutdanning i veiledningspedagogikk

Videreutdanning – Kompetanse for kvalitet (KFK)

NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET

Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap

Innhold

Videreutdanning i veiledningspedagogikk	3
LVUT8102 Veiledningspedagogikk for praksislærere og mentorer, emne 2	3
Videreutdanning – Kompetanse for kvalitet	7
LVUT8005 Engelsk 1 (1-7) emne 2	7
LVUT8082 Engelsk 2 (1-7) emne 2	7
LVUT8084 Engelsk 1 (5-10), emne 2	8
LVUT8086 Engelsk 2 (5-10) emne 2	8
LVUT8092 Matematikk 1 1 (1-7) emne 2.....	9
LVUT8059 Matematikk 2 (1-7) emne 2.....	10
LVUT8104 Matematikk 2 (5-10) emne 2 KFK.....	10
LVUT8033 Norsk 1, emne 2	11
LVUT8094 Naturfag 1 (5-10) Emne 2, KFK.....	13
LVUT 8108 Norsk 2 (5-10) emne 2 - KFK.....	15
LVUT8110 Lesing og skriving som grunnleggende ferdighet 1 (1-7) emne 2.....	18
LVUT8112 Lesing og skriving som grunnleggende ferdighet 1 (5-10) emne 2.....	20
LVUT8120 Andrespråkspedagogikk 1 (5-10) emne 2.....	22

Videreutdanning i veiledningspedagogikk

LVUT8102 Veiledningspedagogikk for praksislærere og mentorer, emne 2

Bøker:

- Klemp, T., Nilssen, V., Strømman, E. & Dons, C.-F. (2016). På vei til å bli skriveleærer. Lærerstudenten i dialog med teori og praksis. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kap. 8. (15 s) Tilgjengelig på:
http://press.nordicopenaccess.no/index.php/noasp/catalog/book/4?utm_source=CIM&utm_medium=email&utm_campaign=Nyhet%3A%20P%C3%A5%20vei%20til%20%C3%A5%20bli%20skrivele%C3%A6rer
- Mausethagen, S. (2015). *Læreren i endring? Om nye forventninger til lærerprofesjonen og lærerarbeidet*. Oslo: Universitetsforlaget (120 s)
- Munthe, E., Helgevold, N. & Bjurland, R. (2015). *Lesson study. I utdanning og praksis*. Oslo: Cappelen Damm (100s)
- Ohnstad, F. O. (2015). *Profesjonsetikk i skolen. Læreres etiske ansvar* (2. utg.). Kristiansand: Høyskoleforlaget. (125 s)
- Postholm, M.B. & Jacobsen, D.I. (2011). *Læreren med forskerblikk. Innføring i vitenskapelig metode for lærerstudenter*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. (150s)

Artikler/kapitler:

- Damsgaard, H. (2011). Når «praksissjokket» er over. Nyutdannede læreres opplevelse av utfordringer i læreryrket. *Bedre skole*(3), 76 – 81. (5 s)
- Elstad, E. (2013). Veiledning av nyutdannede lærere – og lærersertifisering. *Bedre skole*(2), 10 – 15. (5 s)
- Emstad, A.B. (2016). Nyutdannede læreres opplevelse av utfordrende situasjoner i skolen. I A.-L. Østern & G. Engvik (red.), *Veiledningspraksiser i bevegelse* (s. 233 – 252). Bergen: Fagbokforlaget. (17 s)
- Ertsås, T.I. & Irgens, E.J. (2012). Teoriens betydning for profesjonell yrkesutøvelse. I M.-B. Postholm (red.), *Læreres læring og ledelse av profesjonsutvikling* (s. 195 – 215). Trondheim: Tapir akademisk forlag. (18 s)
- Furu, E. (2013). Lærerstudenten som aksjonslærer i klasserommet. I M. Brekke & T. Tiller (red.), *Læreren som forsker. Innføring i forskningsarbeid i skolen* (s. 45 – 61). Oslo: Universitetsforlaget. (14 s)

- Gjems, L. (2007). Meningsskaping i veiledning. I T. Kroksmark & K. Åberg (red.), *Veiledning i pedagogisk arbeid* (s. 153 – 169). Bergen: Fagbokforlaget. (16 s)
- Gjems, L. (1995). *Veiledning i profesjonsgrupper. Et systemteoretisk perspektiv på veiledning*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1, 3, 5. (44 s)
- Helstad, K. (2014). Profesjonelle læringsfellesskap: Kunnskapsutvikling gjennom samtaler. *Bedre skole* (1)70 - 75. (5 s)
- Jakhelln, R. (2012). Å prøve ut sin stemme – gruppeveiledning med nyutdannede lærere i videregående skole. *Tidsskriftet FoU i Praksis* 6(1), 7 – 27. (17 s)
- Jensen, E.S. & Roald, K. (2012). Skolen som organisasjon og arbeidsfellesskap. I M.-B. Postholm, P. Haug, E. Munthe & R. Krumsvik (red.), *Lærere i skolen som organisasjon* (s. 119 – 135). Kristiansand: Høyskoleforlaget. (16 s)
- Johannesen, M. & Øgrim, L. (2014). Digital dømmekraft: Om publisering i sosiale medier. I T.H. Giæver, M. Johannesen & L. Øgrim (red.), *Digital praksis i skolen* (s. 151 – 165). Oslo: Gyldendal akademisk. (15 s)
- Karlsen, A.V. (2014). Interaktive tavle: En styrking av kommunikasjon, samarbeid og aktivitet i klasserommet? I T.H. Giæver, M. Johannesen & L. Øgrim (red.), *Digital praksis i skolen* (s. 59 – 69). Oslo: Gyldendal akademisk. (10 s)
- Klemp, T. & Nilssen, V. (2016). Skrivning i et digitalt triadisk refleksjonsfellesskap i lærerutdanninga. *Acta Didactica Norge* 10(2), 347 – 365
<https://www.journals.uio.no/index.php/adno/article/view/248> (17 s)
- Lejonberg, E. (2014). Mentors rolle ved ansettelsesvurdering. *Bedre skole* (3), 31 – 35. (4 s)
- Munthe, E. & Postholm, M.-B. (2012). Læreres profesjonelle læring i skolen. I M.-B. Postholm, P. Haug, E. Munthe & R. Krumsvik (red.), *Lærere i skolen som organisasjon* (s. 137 – 154). Kristiansand: Høyskoleforlaget. (17 s)
- Rørnes, K. (2013). Dialogseminaret – knutepunkt og arena for FoU i lærerutdanningen. I M. Brekke og T. Tiller (red.), *Læreren som forsker. Innføring i forskningsarbeid i skolen* (s. 204 – 219). Oslo: Universitetsforlaget. (15 s)
- Raaen, F.D. (2011). Kompetente nyutdannede lærere: Et spørsmål om gode lærerteam – eller om den rette mentorordning? *Unge Pædagoger*. URI: <http://hdl.handle.net/10642/959> (8 s)
- Sunde, E. & Ulvik, M. (2013). Skoleledere om nye læreres behov for veiledning. *Bedre skole*(4), 30 – 35. (5 s)
- Stoll, L. (2014). *Hva er profesjonelle læringsfellesskap?* Video lastet ned fra <http://laringsmiljosenteret.uis.no/skole/organisasjonsutvikling/filmer-boker-og-verktoy/filmer/hva-er-profesjonelle-laringsfellesskap-article117301-21334.html>

Stoll, L. (2014). *Hvorfor er profesjonelle læringsfellesskap viktige?* Video lastet ned fra <http://laringsmiljosenteret.uis.no/skole/organisasjonsutvikling/filmer-boker-og-verktoy/filmer/hvorfor-er-profesjonelle-laringsfellesskap-viktige-article117300-21334.html>

Stoll, L. (2014). *Fordeler ved profesjonelle læringsfellesskap i skolen.* Video lastet ned fra <http://laringsmiljosenteret.uis.no/skole/organisasjonsutvikling/filmer-boker-og-verktoy/filmer/fordeler-ved-profesjonelle-laringsfellesskap-i-skolen-article117299-21334.html>

Stoll, L. (2014). *Kapasitetskrav på skolenivå.* Video lastet ned fra <http://laringsmiljosenteret.uis.no/skole/organisasjonsutvikling/filmer-boker-og-verktoy/filmer/kapasitetkrav-pa-skoleniva-article117297-21334.html>

Stoll, L. (2014). *Utfordringene for utvikling av profesjonelle læringsfellesskap.* Video lastet ned fra <http://laringsmiljosenteret.uis.no/skole/organisasjonsutvikling/filmer-boker-og-verktoy/filmer/utfordringene-for-utvikling-av-profesjonelle-laringsfellesskap-article117296-21334.html>

Pensumlitteraturen for Emne 2 (15 stp.) er på ca. 1000 sider, hvorav ca. 100 sider er selvvalgt pensum i tilknytning til aksjonslæringsoppgaven. Artikler/enkeltkapitler kan komme i tillegg.

Planer og andre styringsdokumenter som forventes kjent:

KD (Kunnskapsdepartementet). (2017). *Lærerutdanning 2025. Nasjonal strategi for kvalitet og samarbeid i lærerutdanningene.*
https://www.regjeringen.no/contentassets/d0c1da83bce94e2da21d5f631bbae817/kd_nasjonal-strategi-for-larerutdanningene_net.pdf

KD (Kunnskapsdepartementet). (2009). Meld. St. 21 (2016-2017). *Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen.* Oslo: Kunnskapsdepartementet.

KD (Kunnskapsdepartementet). (2010a). *Nasjonale retningslinjer for grunnskolelærerutdanningen 1.-7. trinn.* Lastet ned fra https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kd/rundskriv/2010/retningslinjer_grunnskolelaererutdanningen_1_7_trinn.pdf

KD (Kunnskapsdepartementet). (2010b). *Nasjonale retningslinjer for grunnskolelærerutdanningen 5.-10. trinn.* Lastet ned fra https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kd/rundskriv/2010/retningslinjer_grunnskolelaererutdanningen_5_10_trinn.pdf

UHR (Universitets- og høyskolerådet). (2016b). *Nasjonale retningslinjer for grunnskolelærerutdanning trinn 1-7.* Lastet ned fra http://www.uhr.no/documents/Godkjent_1_7_010916.pdf

UHR (Universitets- og høgskolerådet). (2016a). *Nasjonale retningslinjer for grunnskolelærerutdanning trinn 5-10*. Nedlastet fra http://www.uhr.no/documents/Godkjent_5_10_010916.pdf

Videreutdanning – Kompetanse for kvalitet

LVUT8005 Engelsk 1 (1-7) emne 2

Literature:

Wilson, J. (2008). *The Worry Website*. London: Corgi Yearling.

Picturebooks:

Child, L. (2003). *Who's Afraid of the Big Bad Book*. Disney-Hyperion.
(ISBN: 978-0786809264)

Klassen, J. (2012). *This Is Not My Hat*. Candlewick Press. (ISBN 978-0763655990)

Scieszka, J. & Smith, L. (1998). *The Stinky Cheese Man and other Fairly Stupid Tales*. Puffin Books. (ISBN: 9780140548969)

Language Teaching and Learning:

Cameron, L. (2001). *Teaching Languages to Young Learners*. Cambridge: Cambridge University Press. ISBN 9780521774345

Cowan, R. (2008). *The Teacher's Grammar of English*. Cambridge: Cambridge University Press ISBN 9780521007559

NB: Other literary texts, essays and articles will be required in addition to the texts on the book list. Please check the reading plan on *Blackboard* regularly to ensure you have access to all required texts. Course teachers will be responsible for providing copies, digital files, or web resources of these texts. Students will be responsible for accessing or printing them as needed.

LVUT8082 Engelsk 2 (1-7) emne 2

Bøker:

Achebe, Chinua. *Things Fall Apart*, Penguin (2006).

Atwood, Margaret. *The Handmaid's Tale*, Vintage (1986)

Bailey, S. (2018). *Academic Writing: a Handbook for International Students* (5th ed.). London & New York: Routledge.

Beagle, Peter S. *The Last Unicorn*, Roc Trade (1991).

Jones, Rodney. (2012). *Discourse Analysis: A Resource Book for Students*. London & New York: Routledge.

LVUT8084 Engelsk 1 (5-10), emne 2

Literature:

Chbosky, S. (1999). *Perks of Being a Wallflower*. London: Simon & Schuster UK Ltd.

Lee, H. (2002). *To Kill a Mockingbird*. New York: Harper Perennial Modern Classics.

Sachar, L. (2000). *Holes*. London: Bloomsbury.

Grammar:

Cowan, R. (2008). *The teacher's grammar of English: A course book and reference guide*. New York, USA: Cambridge University Press.

Language Teaching and Learning:

Hedge, T. (2000). *Teaching and learning in the language classroom*. Oxford, UK: Oxford University Press.

NB: Other literary texts, essays and articles will be required in addition to the texts on the book list. Please check the reading plan on Blackboard regularly to ensure you have access to all required texts. Course teachers will be responsible for providing copies, digital files, or web resources of these texts. Students will be responsible for accessing or printing them as needed.

LVUT8086 Engelsk 2 (5-10) emne 2

Literature:

Dowd, S. (2008). *Bog Child*. Oxford/New York: David Fickling Books

Shakespeare, W. (2014). *A Midsummer Night's Dream*. Cambridge: Cambridge University Press. (ISBN: 9781107615458)

Williams, M. (2009). *Mr. William Shakespeare's Plays*. London: Walker Books (ISBN: 9781406323344)

Winterson, J. (2004). *Lighthousekeeping*.

Language Teaching and Learning:

Cook, V., & Singleton, D. (2014). *Key Topics in Second Language Acquisition*. Bristol: Multilingual Matters.

Galloway, N. & Rose, H. (2015). *Introducing Global Englishes*. London & New York: Routledge.

Optional adaptations of *A Midsummer Night's Dream* (not required for purchase):

Burdett, L. (1997). *A Midsummer Night's Dream for Kids*. Ontario, Canada: Firefly Books Ltd. (ISBN: 9781552091241)

Matthews, A. (2002). *Shakespeare Stories: A Midsummer Night's Dream*. London: Orchard Books. (ISBN: 9781841213323)

Shakespeare, W & Haynes, S. (Ed.). (2010). *A Midsummer Night's Dream*. Book House. (ISBN: 9781906714727)

NB: Other literary texts, essays and articles will be required in addition to the texts on the book list. Please check the reading plan on Blackboard regularly to ensure you have access to all required texts. Course teachers will be responsible for providing copies, digital files, or web resources of these texts. Students will be responsible for accessing or printing them as needed.

LVUT8092 Matematikk 1 1 (1-7) emne 2

Bøker:

Fosnot, C. T., & Dolk, M. (2001). *Young mathematicians at work: constructing multiplication and division*. Portsmouth, N.H.: Heinemann.

Kazemi, E. & Hintz, A. (2014). *Intentional Talk: How to Structure and Lead Productive Mathematical Discussions*. Portland: Stenhouse Publishers.

Skott, J., Jess, K., & Hansen, H. C. (2008). *Matematik for lærerstuderende: Delta: fagdidaktik*. Frederiksberg: Forlaget Samfundslitteratur.

Van de Walle, J. A., Karp, K. S., & Bay-Williams, J. M. (2015). *Elementary and Middle School Mathematics: Teaching Developmentally* (9th ed.). Essex: Pearson Education Limited.

Artikler og enkeltkapitler vil komme i tillegg.

LVUT8059 Matematikk 2 (1-7) emne 2

Bøker:

Carpenter, T. P., Franke, M. L. & Levi, L. (2003). *Thinking mathematically: integrating arithmetic and algebra in elementary school*. Portsmouth, N.H.: Heinemann.

Skott, J., Jess, K., & Hansen, H. C. (2008). *Matematikk for lærerstudierende: Delta: fagdidaktikk*. Frederiksberg: Forlaget Samfundslitteratur.

Van de Walle, J. A., Karp, K. S., & Bay-Williams, J. M. (2015). *Elementary and Middle School Mathematics: Teaching Developmentally* (9th ed.). Essex: Pearson Education Limited.

I tillegg vil det komme artikler på Blackboard.

LVUT8104 Matematikk 2 (5-10) emne 2 KFK

Bøker

Gustavsen, T., Hinna, K. R. C., Borge, I. C., & Andersen, P. S. (Red.). (2014). *QED 5-10. Matematikk for grunnskolelærerutdanningen*, Bind 2 (1. utg.). Cappelen Damm Akademisk.
Kapittel 1, 9-11

Skott, J., Jess, K., & Hansen, H. C. (2008). *Matematikk for lærerstudierende. Delta. Fagdidaktikk*. Frederiksberg: Forlaget Samfundslitteratur. **Kapittel 1 - 10**

Hinna, K. R. C., Rinvold, R. A., & Gustavsen, T. S. (2011). *QED 5-10. Matematikk for grunnskolelærerutdanningen*. Bind 1. (1. utg.). Kristiansand: Høyskoleforlaget AS, Norwegian Academic Press. **Kapittel 7, lagt ut i eiga fil.**

Artiklar/enkeltpapir

Det vil i tillegg koma utvalde artiklar/papir

Tilleggs litteratur

Hinna, K. R. C., Rinvold, R. A., & Gustavsen, T. S. (2011). *QED 5-10. Matematikk for grunnskolelærerutdanningen*. Bind 1. (1. utg.). Kristiansand: Høyskoleforlaget AS, Norwegian Academic Press.

LVUT8033 Norsk 1, emne 2

Med forbehold om endringer.

Språk- og litteraturteori

Birkeland T. og Mjør, I. (2012). *Barnelitteratur: sjangrar og teksttypar*. (3. utg.). Oslo: Cappelen Damm akademisk. (kapittel 1) s.13-34 og (kapittel 7 – 9) s.115-162.

Håland, A. (2016). *Skrivedidaktikk: Korleis støtte elevane si skriving i fag?* Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 3 (s. 55-97)

Iversen, H.M, Otnes, H. (2016). *Å lære å skrive: Tekstkompetanse i norskfagets skriveopplæring*. Oslo: Universitetsforlaget. 233 s.

Jansson, B.K., Traavik, H. (2014). *Norsk boka 2: Norsk for grunnskolelærerutdanning 1–7*. Oslo: Universitetsforlaget.

- Skjelbred, D. og Bjørkvold, B.: Tekst og tekstkyndighet (kapittel 2) s. 31 - 52
- Bakke, J.O. og Kverndokken, K.: Muntlig bruk av språket (kapittel 3) s.53-82
- Traavik, H.: Den andre lese- og skriveopplæringa: Skriving (kapittel 4) s. 83-112
- Ulland, G., Palm, K, og Andreassen, A.: Den andre lese- og skriveopplæringa: Lesing (kapittel 5) s.113-134
- Jansson, B.K. og Traavik, H.: Rettskriving og rettskrivingsutvikling (kapittel 8) s. 171 – 182)
- Andreassen, R. og Jansson, B.K.: Lese- og skrivevansker (kapittel 9) s. 183 - 218
- Jansson, B.K., Traavik, T. og Ulland, G.: Vurdering av lesing og skriving (kapittel 10) s. 219 – 240
- Håland, A. og Ulland, G.: Litteraturdidaktikk – en introduksjon (kapittel 11) s. 241 - 254
- Håland, A. og Ulland, G.: Litteraturdidaktikk på barnetrinnet (kapittel 12) s. 255 - 278
- Skjelbred, D.: Læringsressurser: vurdering og bruk (kapittel 14) s. 291 - 302
- Kulbrandstad, Lise Iversen (2017). *Lesing i utvikling: teoretiske og didaktiske perspektiver*. (2. utg.). Bergen: Fagbokforlaget. (kapittel 6-9) s. 181 – 308

Lyster, S. A. H. (2013). *Elever med lese- og skrivevansker: Hva vet vi? Hva gjør vi?* Oslo: Cappelen Damm AS. 96 s.

Larsen, A. S. (2015). *Gode grøss: om skrekkfiksjon for og av barn*. Oslo: Universitetsforlaget. 192 s.

Larsen, A.S. (2008) «Hvordan skriver femteklassinger fortellinger? Om narrative grep i elevtekster». I Lorentzen, R.T. og Jon Smidt (red) *Å skrive i alle fag*. Oslo: Universitetsforlaget. S. 259 – 267.

Roe, A. (2014). *Lesedidaktikk: etter den første leseopplæringen* (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. 211 s.

Smidt, J. (red.). (2009): *Norskdidaktikk: ei grunnbok* (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

- Larsen, Ann Sylvi: *Analyse og tolking av fortellinger – moderne fortelle teori* (s. 287-303)

Traavik, H. og Jansson, B.K. (2013). *Norsk boka 1: Norsk for grunnskolelærerutdanning 1–7*. Oslo: Universitetsforlaget.

- Vesteraas, A.M.: Norsk som andrespråk - Introduksjon (kapittel 9) s. 163 – 186
- Palm, K.: Elever på mellomtrinnet med norsk som andrespråk (kapittel 11) s. 209 – 228
- Jansson, B.K. Tale og skrift (kapittel 12) s. 229 – 246
- Jansson, B.K.: Språknormering (kapittel 13) s. 247 – 258

Aa, L.I. (2017). «Syntaks». I Igland, M.I. & Nygård, M. *Norsk 5–10. Språkboka*. Oslo: Universitetsforlaget (kap. 7) s. 105–124

Inntil fem artikler/kapitler kan komme i tillegg.

Litteratur og sakprosa

Hellstenius, Axel (2010). *Titanics ti liv*. Oslo: Cappelen (Bok og film)

Parr, Maria (2009): *Tonje Glimmerdal*. Oslo: Samlaget

Spyri, Johanna (1880/2012). *Heidi*. Oslo: Samlaget

Titanics ti liv (bok og film)

Et utvalg barnebøker kommer i tillegg (egen liste kommer i Black Board).

Noveller og kortprosa

(et utvalg tekster, liste blir lagt ut i Black Board)

Film

(inntil to filmer basert på barne- eller ungdomsbøker)

Titanics ti liv (2007). Film. Regi: Grete Bøe

Støttelitteratur

Claudi, Mads Breckan (2010). *Litterære grunnbegreper*. Bergen: Fagbokforlaget
ISBN 978-82-450-0911-8

Iversen, H.M, Otnes, H., og Solem, M.S. (2011). *Grammatikken i bruk*. (3. utg.). Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Lillesvangstu, Marianne, Elise Seip Tønnessen og Hanne Dahll-Larssøn (red.) (2007). *Inn i teksten - ut i livet: nøkler til leseglede og litterær kompetanse*. Bergen: Fagbokforlaget.

Smidt, J. (red.). (2009): *Norskdidaktikk: ei grunnbok* (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.
- Matre, Synnøve: *språklære i skolen – grammatikkens plass og funksjon* (s. 180-206)
- Smidt, Jon: *Å bevege seg i skriftlige tekster* (s. 242-247)
- Torvatn, Anne Charlotte: *Videreutvikling av leseferdigheter* (s. 262-268)
- Smidt, Jon: *Ulike syn på skriving og skriveundervisning* (s. 312-316)

Skjelbred, Dagrun (2014). *Elevens tekst: et utgangspunkt for skriveopplæringen*. (4. utg.). Oslo: Cappelen Damm akademisk.

LVUT8094 Naturfag 1 (5-10) Emne 2, KFK

A. Faglitteratur

Alfsen, K. H., Hessen, D. O., & Jansen, E. (2013). *Klimaendringer i Norge: forskernes forklaringer*. Oslo: Universitetsforlaget.

Giæver, T.H., Johannesen, M., & Øgrim, L. (2014). *Digital praksis i skolen*. Oslo: Gyldendal akademisk

Grindeland, J. M., Lyngved, R., & Tandberg, C. (2012). *Biologi for lærere*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Grimenes, A. A., Jerstad, P., & Sletbak, B. (2011). *Grunnleggende fysikk for universitet og høyskole*. Oslo: Cappelen Damm (Kap 1,2, 4,10, 14, 16)

Eller:

Callin, P. et al. (2015). *Ergo: [Fysikk 1]* (2.utg/3. opplag). Oslo: Aschehoug.

Finnes også som:

Callin, P. et al. (2012). *Ergo: Fysikk 1 (2.utg): Grunnbok*. Oslo: Aschehoug. (Kap 1,2,3,4,5)

Hågvar, E. B. (2010). *Det zoologiske mangfoldet: dyregruppene systematikk, bygning og levevis* (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Finnes også som:

Hågvar, E. B. (1998). *Det zoologiske mangfoldet: dyregruppene systematikk, bygning og levevis* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Knain, E. & Kolstø, S. D. (red.). (2011). *Elever som forskere i naturfag*. Oslo: Universitetsforlaget.

Mork, S. M., & Erlien, W. (2017). *Språk, tekst og kommunikasjon i naturfag* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Finnes også som:

Mork, S. M., & Erlien, W. (2010). *Språk og digitale verktøy i naturfag*. Oslo: Universitetsforlaget.

Sinnes, T.A. (2015). *Utdanning for bærekraftig utvikling - Hva, hvorfor og hvordan?* Oslo: Universitetsforlaget.

Artikler /enkeltkapitler vil komme i tillegg. Det samme gjelder stoff hentet fra nettet eller forfattet av faglærerne og publisert på Blackboard.

B. Anbefalt støttelitteratur

Angell, C., Flekkøy, E. G., & Kristiansen, J. R. (2011). *Fysikk for lærere*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Angell, C. B., Berit, Henriksen, E. K., Kolstø, S. D., Persson, J., & Renstrøm, R. (2011). *Fysikkdidaktikk*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Folkvord, K., Mahan, G. (2015). *Engasjerende naturfag: elevaktive og lærerstyrte arbeidsmåter i naturfag i videregående skole*. Oslo: Cappelen Damm.

Grønlien, H.K., & Tandberg, C. (2012). *Gyldendals ord og faguttrykk i biologi: Biologi 1 og Biologi 2*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Haugan, J. og Aamot, E. (2009). *Gyldendals tabeller og formler i fysikk: fysikk 1 og fysikk 2*. Oslo: Gyldendal undervisning.

Reite, A. J. Sveian, H., & Erichsen, E. (1999). *Trondheim fra istid til nåtid: landskapshistorie og løsmasser*. Trondheim: Norges geologiske undersøkelse.

Marion, P. v., & Strømme, A. (red.). (2015). *Biologididaktikk (2. utg.)*. Oslo: Cappelen Damm. Akademisk.

Finnes også som:

Marion, P. v., & Strømme, A. (red.).(2008). *Biologididaktikk*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Ringnes, V., & Hannisdal, M. (2014). *Kjemi fagdidaktikk: kjemi i skolen (3. utg.)*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Finnes også som:

Ringnes, V., & Hannisdal, M. (2006). *Kjemi fagdidaktikk: kjemi i skolen (2.utg.)*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Sjøberg, S. (2009). *Naturfag som allmenndannelse: en kritisk fagdidaktikk*. Oslo, Gyldendal akademisk.

Øgrim, O., & Andersen, S. L. (2005). *Eksperimentboka: 191 forsøk fra Fysikk på roterommet*. Oslo: Kolofon.

LVUT 8108 Norsk 2 (5-10) emne 2 - KFK

Pensumlistene er veiledende. Endelig pensumliste legges ut på Blackboard før studiestart.

Tekster markert med * er tilgjengelig via lenke eller i Blackboard

Primærpensum

Språklige emner

Berggren, Harald og Kari Tenfjord (1999). *Andrespråklæring*. Kap. 1, 2 og 3. Oslo: Ad Notam Gyldendal. (49 s.)

Iversen, H.M., Otnes, H., Solem, M.S. 2011. *Grammatikken i bruk*. Oslo: Cappelen.

* Jahr, Ernst Håkon (1994). *Utsyn over norsk språkhistorie etter 1814* (2. utg.). Oslo: Novus. (82 s.) Tilgjengelig fra NB Digital:

<http://www.nb.no/nbsok/nb/640ad12c84878cb32042d9b762289a9e.nbdigital?lang=en#0>

Mæhlum, B. og Røynealand, U. (2012): *Det norske dialektlandskapet*. Oslo: Cappelen. Kap. 1, 2 og enten kap. 3, 4, 5 eller 6.

Mæhlum, B., Røynealand, U., Akselberg, G., & Sandøy, H. (2008). *Språkmøte: innføring i sosiolingvistikk* (2. utg.). Oslo: Cappelen akademisk forlag. kap. s. 11-63, 105-127 (74 s.)

van Ommeren, R. (2017). Språkets symbolkraft: Språkholdninger og språklige ideologier. I Igland, M.-A. og M. Nygård (red.), *Norsk 5-10: Språkboka*. Universitetsforlaget

van Ommeren, R. (2017). Tilnærminger til talemål. I Igland, M.-A. og M. Nygård (red.), *Norsk 5-10: Språkboka*. Universitetsforlaget

Litterære emner

Faglitteratur

Andersen, Per Thomas (2012). *Norsk litteraturhistorie* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. (Bare de delene som er relevante for det skjønnlitterære pensumet. Det vil si alle periodeomtaler samt aktuelle forfatteromtaler.)

*Andersen, Per Thomas (2011). Hva skal vi med skjønnlitteraturen i skolen? *Norsklæreren*, 35(2), 15-22. (7 s.)

*Maagerø, Eva (2009). Sakprosa i skolen. *Norsklæreren*, 33(2), 24-31. (7 s.)

*Larsen, A. S. (2009) Analyse og tolkning av fortellinger – moderne fortelle teori. I Smidt, J. (red.), *Norsksdidaktikk – Ei grunnbok* (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Skaftun, A, Solheim, O.J & Upstad, P.H. (2014) *Leseboka. Leseopplæring i alle fag på unddomstrinnet*. Oslo: Cappelen (del 1 og kapittel 10. 102 s.)

Skaftun, A., & Michelsen, P.A. (2017) *Litteraturredaktikk*. Oslo: Cappelen (kapittel 1 – 5, 118 s.)

*Slettan, Svein (2014) Introduksjon. Om ungdomslitteratur. I Slettan (red.), *Ungdomslitteratur – ei innføring*. Oslo: Cappelen Damm, s. 9-27 (19 s.)

Nes, S. T. (2014) Den samtidsrealistiske ungdomsromanen. I Slettan (red.), *Ungdomslitteratur – ei innføring*. Oslo: Cappelen Damm, s. 29-42 (13 s.)

Moe, M. (2014) Litteraturundervisning. I Slettan (red.), *Ungdomslitteratur – ei innføring*. Oslo: Cappelen Damm, s. 191-203 (11 s.)

Markussen, B. (2014). Å analysere litteratur. I Slettan (red.), *Ungdomslitteratur – ei innføring*. Oslo: Cappelen Damm, s. 205-215 (10 s.).

Skjønnlitteratur

Klassikere:

**Voluspå Gunnlaug Ormstunges saga*

Hansum, Knut (1894). *Pan*

Ibsen, Henrik (1881). *Gengangere*

Skram, Amalie (1887). *Sjur Gabriel*

Nyere romaner:

Loe, Erlend. *Naiv. Super*

Ørstavik, Hanne. *Kjærlighet*

Nyere ungdomsbøker:

Sortland, Bjørn (2008). *Alle har eit sultent hjerte*. Oslo, Aschehoug

Collins, Suzanne (2008). *Dødslekene*. Oslo, Gyldendal

Drama:

*Iunker, Finn (2004). *Play Alter Native*

***Noveller og korttekster:**

Kleiva, Rønnaug (1994) «Kven sin kropp er dette?», i *Capsog andrfe noveller for ungdom*. Oslo: Det norske samlaget

Kielland, Alexander L. (1880) "Karen", fra *Nye Novelletter fra Danmark*.

Skram, Amalie (1885) «Karens Jul»

Solstad, Dag (1967) "Novelle"

Askildsen, Kjell (1983) "Carl Lange", fra *Thomas F's siste nedtegnelser til almenheten*.

Rishøi, Ingvild. (2007). "Kanskje for alltid", fra *La stå* Rishøi, Ingvild. (2014). "Vi kan ikke hjelpe alle", fra *Vinternoveller*

***Lyrikk og sanglyrikk**

Folkeviser: "Olav og Kari"

Johan Nordahl Brun: "Norges Skaal!"

Henrik Anker Bjerregaard: "Sønner af Norge"

Johan S. Welhaven: "Digtets Aand"

Henrik Wergeland: "Smaaguttens Nationalsang" og "Til min Gyldenlak"

Bjørnstjerne Bjørnson: «Ja, vi elsker dette landet»

Arne Garborg: "Mot soleglad"

Sigbjørn Obstfelder: "Jeg ser"

Jacobsen: "Fanfare", "Byens metafysikk og «Landskap med gravemaskiner»

Olav H. Hauge: "Vêrhanen"

Astrid Hjertenæs Andersen: "Hestene står i regnet"

Gunvor Hofmo: "Det er ingen hverdag mer"

Jan Erik Vold: "God dag!"

Åge Aleksandersen: «Fire pils og en pizza»

Karpe Diem: «Påfugl»

OnkIP: "Styggen på ryggen" Kolbein Falkeid: «Ikke glem»

Sakprosa

*Georg Brandes "Indledning til Hovedstrømninger i Det 19de Aarhundredes Literatur"

*Hamsun, Knut (1968/1939). *Fra det ubevisste sjeleliv*. Oslo. Gyldendal, s.33-44.

(Artikkel/manifest) Tilgjengelig fra:

<http://www.fag.hiof.no/lu/fag/norsk/2/202/lev/Sult/Fra%20det%20ubevidste%20Sj%C3%A6l%20eliv5.htm>

Sekundærpensum

Språklige emner

Mæhlum, Brit og Unn Røynealand (2012). *Det norske dialektlandskapet: innføring i studiet av dialekter*. Oslo: Cappelen Damm akademisk, s. kap. 1 + dialekteksempler og kart bak i boka.

Mæhlum, Brit; Røynealand, Unn; Akselberg, Gunnstein og Sandøy, Helge (2008). *Språkmøte – innføring i sosiolingvistik* (2. utg.). Oslo: Cappelen, kap. 1-4 (bl.a. om metode, flerspråklighet og språkkontaktfenomen som kodeveksling.)

*Otnes, Hildegunn (2011). På oppdagelsesferd i forfeltet i norske setninger. I Guldal og Otnes (red.), *Grammatikkundervisning* (Språkfag 4 – Idéhefte for lærere). Trondheim: Tapir akademiske forlag. (10 s.)

Litterære emner

Andersen, Per Thomas (2012). *Norsk litteraturhistorie* (2. utg.) Oslo: Universitetsforlaget. (De delene som ikke inngår i primærpensumet vil bidra til en mer omfattende kunnskap om norsk litteraturhistorie.)

*Copeland, Matt (2005). *Socratic Circles. Fostering Critical and Creative Thinking in Middle and High School*. Portland, Maine: Stenhouse Publishers, s. 5-35. (30 s.)

Skaftun, Atle (2009). *Litteraturens nytteverdi*. Bergen: Fagbokforlaget/LNU, s. 7-88. (82 s.)

LVUT8110 Lesing og skriving som grunnleggende ferdighet 1 (1-7) emne 2

Blikstad-Balas, M. (2016). *Literacy i skolen*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 3, 4 og 5

Bråten, I. (red.). (2007). *Leseforståelse. Lesing i kunnskapssamfunnet – teori og praksis*. Oslo: Cappelen Akademisk forlag. Kapittel 1 og 2 (31 s.).

Fuglestad, U., Hoem, T. F., og Håland, A. (2017). *God leseplanlegging*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (105 s.).

Gallagher, K. (2006). *Teaching Adolescent Writers*. Portland, Main: Stenhouse Publishers. (200 s.).

Håland, A. (2016). *Skrivedidaktikk – korleis støtte elevane si skriving i fag?* Oslo: Universitetsforlaget. (220 s.).

Kverndokken, K. (red.). (2015). *101 måter å fremme muntlige ferdigheter på – om muntlig kompetanse og muntlighetsdidaktikk*. Bergen: Fagbokforlaget. Del 1 er obligatorisk.

Kvithyld, T. og Aasen, A. J. (2011). Fem teser om funksjonell respons i Viden om læsning 9/11:
http://www.skrivesenteret.no/uploads/files/PDF/Trygve_Kvithyld_Arne_Johannes_Aasen1.pdf

Kvithyld, T., Kringstad, T., og Melby, G. (2014). *Gode skrivestrategier – på mellomtrinnet og ungdomstrinnet*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (82 s.).

Kringstad, T. og Kvithyld, T. (2013). Fem prinsipper for god skriveopplæring i Bedre skole 2/2013: http://www.skrivesenteret.no/uploads/files/PDF/5prinsipp_Kringstad_Kvithyld.pdf

Lyster, S.-A. H. (2012). *Elever med lese- og skrivevansker. Hva vet vi? Hva gjør vi?* Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (110 s.)

Maagerø, E. og Tønnesen, E. S. (2015). *Å lese i alle fag* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget

Roe, A. (2014). *Lesedidaktikk – etter den første leseopplæringen* (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 1, 2, 3 og 7 (76 s.).

Skaftun, A., Solheim, O. J., og Upstad, P. H. (2014). *Leseboka: Leseopplæring i alle fag på ungdomstrinnet*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Del 1 (80 sider).

Selj, E. og Ryen, E. (red.). (2008) *Med språklige minoriteter i klassen* (2. utg.). Oslo: Cappelen Damm akademisk:

- Kap. 5. Alver, V og Selj, E. *Å lese fagtekster på andrespråket*
- Kap. 6. Selj, E. *Skriving når norsk er andrespråk*

Lesesenteret, Universitetet i Stavanger: Et utvalg hefter på
<http://lesesenteret.uis.no/boekerhefter-og-materiell/boeker-og-hefter/> og
<http://www.udir.no/Utvikling/Ungdomstrinnet/> Skrivesenteret

Et ressurshefte om argumenterende skriving:
<http://www.skrivesenteret.no/ressurser/ressurshefte-om-argumenterende-skriving/>
Utdanningsdirektoratet (2007).

+ artikler til tekstseminar, et utvalg nettressurser og selvvalgt litteratur som er relevant for fagtekster og eksamensmappe (totalt ca. 1500 sider).

LVUT8112 Lesing og skriving som grunnleggende ferdighet 1 (5-10) emne 2

Bøker:

Andreassen, R. Undervisning som fremmer leseforståelse. I K. Lundetræ & F. E. Tønnessen (red.), *Å lykkes med lesing. Tidlig innsats og tilpasset leseopplæring*. Kap. 11 (s. 223–239). Oslo: Gyldendal akademisk. (16 sider).

Berggreen, H., Sørland, K., og Alver, V. R. (2012). *God nok i norsk? Språk- og skriveutvikling hos elever med norsk som andrespråk*. Kap 10 (s. 223–242). Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (16 s.).

Blikstad-Balas, M. (2016). *Literacy i skolen*. Kap. 3 og 4 (s. 49–94). Oslo: Universitetsforlaget. (45 sider.).

Bråten, I. (red.). (2007). *Leseforståelse. Lesing i kunnskapssamfunnet – teori og praksis*. Kap. 4, 8 og 9 (s. 82–106, 168–217). Oslo: Cappelen Akademisk forlag. (71 sider).

Iversen, H., & Otnes, H. M. (2016). *Å lære å skrive. Tekstkompetanse i norskfagets skriveopplæring*. Oslo: Universitetsforlaget. (233 sider).

Kverndokken, K. (2015). *101 måter å fremme muntlige ferdigheter på – om muntlig kompetanse og muntlighetsdidaktikk*. Del 1 (s. 15–115). Bergen: LNU/Fagbokforlaget. (100 sider).

Maagerø, E., & Tønnessen, E. S. (2014). *Multimodal tekstkompetanse* (s. 14–128, s. 205–228). Kristiansand: Portal Akademisk. (137 sider).

Maagerø, E., & Tønnessen, E. S. (2015). *Å lese i alle fag* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. (200 sider).

Nordberg, H. (2001). Når bilde og tekst forteller sammen – et bildebokterapeutisk innspill. I: N. Goga & I. Mjør (red.), *Møte mellom ord og bilde: ein antologi om bildebøker* (s. 52–72). Bergen: Fagbokforlaget. (20 sider).

Otnes, H. (2015). *Å invitere elever til skrivning. Ulike perspektiver på skriveoppgaver* (s.11–24, 29–43, 83–99, 221–241). Bergen: Fagbokforlaget. (63 sider).

Reichenberg, M. (2009). Att bygga upp sin läsforståelse medan man läser. I: S. V. Knudsen, D. Skjelbred & B Aamotsbakken (red.), *Lys på lesing. Lesing av fagtekster i skolen* (s. 165–190). Oslo: Novus forlag. (25 sider).

Schjelderup, A. (2009). Filosofisk metode for bearbeiding av fagstoff. I: S. V. Knudsen, D. Skjelbred & B. Aamotsbakken (red.), *Lys på lesing. Lesing av fagtekster i skolen* (s. 191–212). Oslo: Novus forlag. (21 sider).

Selander, S. (2013). Læringsdesign og multimodale representationer i en digitaliseret verden. I: S. Madsbjerg & K. Friis (red.), *Skrivelyst i fagene* (s. 39–66). Danmark: Dansk Psykologisk Forlag. (27 sider).

Skaftun, A. (2009). Lesing og ferdighetsmodellering. I: S. V. Knudsen, D. Skjelbred & B. Aamotsbakken (red.), *Lys på lesing. Lesing av fagtekster i skolen* (s. 11–28). Oslo: Novus forlag. (17 s).

Skjelbred, D. (2009). Lesing og oppgaver i lærebøker. I: S. V. Knudsen, D. Skjelbred & B Aamotsbakken (red.), *Lys på lesing. Lesing av fagtekster i skolen* (s. 271–287). Oslo: Novus forlag. (16 s).

+ artikler til tekstseminar, et utvalg nettressurser og selvvalgt litteratur som er relevant for fagtekster og eksamensmappe (totalt ca. 1500 sider).

LVUT8120 Andrespråkspedagogikk 1 (5-10) emne 2

Bøker, bokkapitler og artikler:

Andlem Harnæs, L. (2008) Uttale og uttaleopplæring i norsk som andrespråk. I Selj, E. og Ryen, E. (red.), *Med språklige minoriteter i klassen. Språklige og faglige utfordringer*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Bøyesen, L. (2009). *Mangfold i språk og tekst. Leseopplæring i et flerspråklig perspektiv*. Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, Universitetet i Stavanger og Utdanningsdirektoratet.

Egeberg, E. (2016) *Minoritetsspråk og flerspråklighet. En håndbok i utredning og vurdering*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk

Garcia, O & L. Wei (2014) *Translanguaging – Language, Bilingualism and Education*. Palgrave Macmillan. 170 s

Gumperz, John G. (1997). Kap 5: Communicative competence, og kapittel 30: Interethnic communication. I Coupland, N. & A. Jaworski (red.), *Sociolinguistics. A reader and coursebook*. Houndmills: Palgrave

Karrebæl, M. S., A. Aag, B. Dreier, N. Ghandchi, L. Hyttel-Sørensen, U. Lundqvist, L. M. Madsen, J. S. Møller, T. R. Nørreby & A. Stæhr (2015) Hverdagssprogning og sprogideologier: Om betydningen af minoritetssprog hos skolebørn i København. I F. Gregersen, F. & T. Kristiansen (2016) (red.) *Hvad ved vi nu – om danske talesprog?* <http://dgcss.hum.ku.dk/aarsberetninger/2015/hvad-ved-vi-nu-alle-filer/Kap6.pdf>

Kjelaas, I. & K. Eide (2017) «Vi skal ha fest hver dag!» Om kommunikative utfordringer i møtet mellom enslige asylbarn og miljøarbeidere. Rapport, Voksne for barn, 2017.

Kulbrandstad, L.A. (2015) Språkholdninger. NOA norsk som andrespråk, 31(1/2),247-283.

Kulbrandstad, L. I. (2003). Å lese på andrespråket. I Lesing i utvikling: teoretiske og didaktiske perspektiver. Bergen: Fagbokforlaget. 21 s

Møller Daugaard, L. og Holmen, A. (2008). At utvikle tale- og lyttefærdighet på andetsproget. I Selj, E. og Ryen, E. (red.), *Med språklige minoriteter i klassen. Språklige og faglige utfordringer*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Palm, K. & E. Ryen (2014). Vurdering av andrespråksinnlærere – en utfordring i skolen. *Acta Didactica*, 8(1).

Ryen, E. (1999). Didaktiske perspektiver i norsk som andrespråk. I J. E. Hagen, & K. Tenfjord (red.), *Andrespråksundervisning: teori og praksis* (s. 15-58). Oslo: Ad notam Gyldendal.

Golden, A. & E. Selj (2015) (red.), *Skriving på norsk som andrespråk. Vurdering, opplæring og elevenes stemmer*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk:

Kap. 1: Selj, E.: Skrivekyndighet og de nye skriverne i utdanningssystemet

Kap. 2: Fondevik, B.: Kartlegging og vurdering av skriveferdigheter på ungdomssteget.

Kap. 3: Vigrestad, T.: Andrespråklæring og ortografi

Kap. 4: Mulvad, R. Hvornår er en elevtekst god?

Kap. 6: Dewilde, J. & M-I, Iglund (2015). "No problem, janem": en transspråklig tilnærming til flerspråklige elevers skrijving».

Sickinghe, A.-V (2015) Den flerspråklige elev. *Bedre skole* 4/2014

<http://utdanningsforskning.no/artikler/den-flerspraklige-elev/>

Skrefsrud, T.A (2015). Tilpasset opplæring i det flerkulturelle klasserommet. *Bedre skole*, (1),28-32. Tilgjengelig fra:

https://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/Bedre%20Skole/BS_1_2015/BS-0115-WEB_Skrefsrud.pdf

Spernes, Fjeld (2017) Vilje, men manglende handlingskraft - skolelederes forståelse av tospråklige faglæreres plass i skolens læringsfellesskap *Acta Didactica* 2/2017

<http://utdanningsforskning.no/artikler/vilje-men-manglende-handlingskraft---skolelederes-forstaelse-av-tospraklige-faglareres-plass-i-skolens-laringsfellesskap/>

Aarsæther, F. (2008). Flerspråklighet og flerspråklig praksis. I Nergård, M. E. & I. Tonne (red.), *Språkdiraktikk for norsklærere – mangfold av språk og tekster i undervisningen*. Oslo: Universitetsforlaget

Læreplaner og kartleggingsverktøy

Utdanningsdirektoratet (2007). Læreplan i grunnleggende norsk for språklige minoriteter. Oslo: Kunnskapsdepartementet.

Utdanningsdirektoratet (2007). Læreplan i morsmål for språklige minoriteter. Oslo: Kunnskapsdepartementet.

Utdanningsdirektoratet. (2007). Kartleggingsmateriell. Språkkompetanse i grunnleggende norsk. Oslo: Kunnskapsdepartementet

Et utvalg kartleggingsverktøy, blir spesifisert ved semesterstart.

Skjønnlitteratur

Khemiri, J. H. (2003). Et øye rødt. Roman. Oslo: Gyldendal.

Shakar, Zeshan (2017) Tante Ulrikkes vei. Roman. Oslo: Gyldendal.

+ div. barnebøker og korttekster, blir spesifisert ved semesterstart.

Artikler og enkeltkapitler kan komme i tillegg.